

Seat No.

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: October/November-2022
Sociology (Optional) Paper-XXIII
SOCO23: Urban Society in India

Day and Date: Monday, 19/12/2022
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 The size of an industrial town is
A. small B. Big C. medium D. similar
- 2 The growth of the town was divided between the Burgesses.
A. seven B. Five C. Nine D. shape
- 3 Class system in civil society is based on
A. Social status B. Financial status B. Educational status D. political status
- 4 In India during the Middle Ages, there was a rule.
A. Portuguese B. Hindu C. Muslim D. British
- 5 The basis of class system in civil society is
A. Birth B. Gender C. Religion D. Financial status
- 6 Interactions are studied in ecology.
A. Social B. Financial C. Political D. Educational
- 7 He said that the big market in the city belongs to the city. B. It is called T
A. In the middle B. A central C. BahuKendri D. Vol
- 8 The book East-Industrial Nagar was written by
A. Louis Worth B. William Scott C. Joburg D. Park
- 9A city with a population of more than one lakh will come as a metropolis.
A. 20 B. 30 C. 15 D. 10
- 10 TISCO started a steel factory in Jamshedpur in the year
A. 1911 B. 1922 C. 1915 D. 1920

- 11 In India, a settlement with a population of at least is considered a civil division.
A. 7000 B. 10000 C. 5000 D. 15000
- 12 Sociology is a branch of
A. Physics B. Biology C. Zoology D. Sociology
- 13 The state with the largest civilian population in India is
A. Pune B. Goa C. Kolhapur D. sangli
- 14 The process of growth, expansion and development of large industries is called
A. urbanization B. urbanization C. Industrialization D. None of these
- 15 These castes are called closed classes.
A. Harton & Yung B. Madan and Mujumdar C. Charls Kule D. None of these

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Characteristics of the community
- 2 Explain the characteristics of community
- 3 Volume theory
- 4 Characteristics of the community

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Classify towns and cities from historical point of view
- 2 Write the effects of urbanization on caste system
- 3 Write the characteristics of industrial cities
- 4 Explain the transformation of caste system into class system

Q.4. . Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the classification of cities and towns
- 2 Explain the interrelationship between industrialization, migration and urbanization

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 औद्योगिक नगराचा आकार असतो.
अ. लहान ब. मोठा क. मध्यम ड. तत्सम
- 2 बर्जेस यांच्यामध्ये नगराची वाढ हि विभागतुन होते.
अ. सात ब. पाच क. नऊ ड. आकार

- 3 नागर समाजातील वर्ग व्यवस्थेचा आधार आहे.
अ.सामाजिक स्थिती ब.आर्थिक स्थिती क.शैक्षणिक स्थिती ड.राजकीय स्थिती
- 4 मध्ययुगात भारतात राजवट होती.
अ. पोर्तुगीज ब. हिंदू क. मुस्लिम ड. ब्रिटिश
- 5 नागर समाजातील वर्गव्यवस्थेचा आधार आहे..
अ. जन्म ब.लिंग क. धर्म ड. आर्थिक स्थिती
- 6 परस्पर संवादाचा अभ्यास पर्यावरण शास्त्रात केला जातो.
अ. सामाजिक ब. आर्थिक क. राजकीय ड. शैक्षणिक
- 7 नगरातील मोठी बाजारपेठ हि नगरच्या असे त्याला सी. बी. टी असे म्हणतात
अ. मध्यभागी ब. एक केंद्री क. बहू केंद्री ड. खंड
- 8 पूर्व - औद्योगिक नगर हा ग्रंथ यांनी लिहला.
अ. लुई वर्थ ब. विल्यम स्कॉट क. जॉबर्ग ड. पार्क
- 9लाखापेक्षा अधिक लोकसंख्या असलेल्या नागरी विभागास महानगर येईल.
अ. २० ब. ३० क. १५ ड. १०
- 10 साली जमशेदपूर मध्ये टिस्को हा पोलाद कारखाना सुरु केला.
अ. १९११ ब. १९२२ क. १९१५ ड. १९२०
- 11 भारतात किमान लोकसंख्येच्या वस्तीला नागरी विभाग मानले जाते.
अ. ७००० ब. १०००० क. ५००० ड. १५०००
- 12 सामाजिक परिस्थितीशास्त्र ही ची एक शाखा आहे.
अ. भौतिकशास्त्र ब. जीवशास्त्र क. प्राणीशास्त्र ड. समाजशास्त्र
- 13 भारतात सर्वात जास्त नागरी लोकसंख्या असणारे राज्य आहे.
अ.पुणे ब.गोवा क.कोल्हापूर ड.सांगली
- 14 मोठमोठ्या उद्योगांची वाढ, विस्तार व विकास होण्याच्या प्रक्रियेस म्हणतात.
अ. शहरीकरण ब. नागरीकरण क. औद्योगिकीकरण ड. यापैकी नाही
- 15 हे जातीस बंद वर्ग म्हणतात.
अ. हार्टन & यंग ब. मदन आणि मुजुमदार क. चार्ल्स कुळे ड. यापैकी नाही

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 समुदायाची वैशिष्ट्ये
- 2 समुदायाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा
- 3 खंड सिद्धांत
- 4 समुदायाची वैशिष्ट्ये

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 ऐतिहासिक दृष्टिकोनातून नगरांचे व शहरांचे वर्गीकरण करा
- 2 नागरीकरणाचे जातीसंस्थेवरील परिणाम लिहा
- 3 औद्योगिक नगरांची वैशिष्ट्ये लिहा
- 4 जातिव्यवस्थेचे वर्गव्यवस्थेत झालेले रूपांतर स्पष्ट करा

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 शहरांचे व नगरांचे वर्गीकरण विशद करा
- 2 औद्योगिकीकरण, स्थलांतर व नागरीकरण यांच्यातील परस्परसंबंध स्पष्ट करा

Model Answer Paper

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: Oct./Nov.-2022
Sociology (Optional) Paper-XXIII
SOCO23: Urban Society in India

Day and Date: Monday, 19/12/2022
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 औद्योगिक नगराचा आकार असतो.
अ. लहान ब. मोठा क. मध्यम ड. तत्सम
Option 2
- 2 बर्जेस यांच्यामध्ये नगराची वाढ हि विभागतुन होते.
अ. सात ब. पाच क. नऊ ड. आकार
Option 2
- 3 नागर समाजातील वर्ग व्यवस्थेचा आधार आहे.
अ. सामाजिक स्थिती ब. आर्थिक स्थिती क. शैक्षणिक स्थिती ड. राजकीय स्थिती
Option 3
- 4 मध्ययुगात भारतात राजवट होती.
अ. पोर्तुगीज ब. हिंदू क. मुस्लिम ड. ब्रिटिश
Option 3
- 5 नागर समाजातील वर्गव्यवस्थेचा आधार आहे..
अ. जन्म ब. लिंग क. धर्म ड. आर्थिक स्थिती
Option 4
- 6 परस्पर संवादाचा अभ्यास पर्यावरण शास्त्रात केला जातो.
अ. सामाजिक ब. आर्थिक क. राजकीय ड. शैक्षणिक
Option 1

7 नगरातील मोठी बाजारपेठ हि नगरच्या असे त्याला सी. बी. टी असे म्हणतात
अ. मध्यभागी ब. एक केंद्री क. बहू केंद्री ड. खंड

Option 1

8 पूर्व - औद्योगिक नगर हा ग्रंथ यांनी लिहला.

अ. लुई वर्थ ब. विल्यम स्कॉट क. जॉबर्ग ड. पार्क

Option 3

9लाखापेक्षा अधिक लोकसंख्या असलेल्या नागरी विभागास महानगर येईल.

अ. २० ब. ३० क. १५ ड. १०

Option 4

10 साली जमशेदपूर मध्ये टिस्को हा पोलाद कारखाना सुरु केला.

अ. १९११ ब. १९२२ क. १९१५ ड. १९२०

Option 1

11 भारतात किमान लोकसंख्येच्या वस्तीला नागरी विभाग मानले जाते.

अ. ७००० ब. १०००० क. ५००० ड. १५०००

Option 3

12 सामाजिक परिस्थितीशास्त्र ही ची एक शाखा आहे.

अ. भौतिकशास्त्र ब. जीवशास्त्र क. प्राणीशास्त्र ड. समाजशास्त्र

Option 4

13 भारतात सर्वात जास्त नागरी लोकसंख्या असणारे राज्य आहे.

अ.पुणे ब.गोवा क.कोल्हापूर ड.सांगली

Option 2

14 मोठमोठ्या उद्योगांची वाढ, विस्तार व विकास होण्याच्या प्रक्रियेस म्हणतात.

अ. शहरीकरण ब. नागरीकरण क. औद्योगिकीकरण ड. यापैकी नाही

Option 3

15 हे जातीस बंद वर्ग म्हणतात.

अ. हार्टन & यंग ब. मदन आणि मुजुमदार क. चार्ल्स कुळे ड. यापैकी नाही

Option 2

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 समुदायाची वैशिष्ट्ये

Ans:

2 समुदायाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा

Ans:

3 खंड सिद्धांत

Ans:

4 समुदायाची वैशिष्ट्ये

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 ऐतिहासिक दृष्टिकोनातून नगरांचे व शहरांचे वर्गीकरण करा

Ans:

2 नागरीकरणाचे जातीसंस्थेवरील परिणाम लिहा

Ans:

3 औद्योगिक नगरांची वैशिष्ट्ये लिहा

Ans:

4 जातिव्यवस्थेचे वर्गव्यवस्थेत झालेले रूपांतर स्पष्ट करा

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 शहरांचे व नगरांचे वर्गीकरण विशद करा

Ans:

2 औद्योगिकीकरण, स्थलांतर व नागरीकरण यांच्यातील परस्परसंबंध स्पष्ट करा

Ans:
